

følge det Kald, der fra Hvilkenomhelst udgik til ham, og naar altsaa f. Ex. 100,000 Mennesker forlangte Præsten til Sjælesørger, saa skulde han være forpligtet til at være Sjælesørger for 100,000 Mennesker, hvilket jo var en Absurditet, og at dermed maatte Sagen falde. Men jeg vil gjøre den ærede Landsthingsmand opmærksom paa, at denne Absurditet har jeg ikke fremsført; thi jeg henholder mig til Loven, der siger, at han kan vælge, hvilken Præst han vil, og som han dertil kan formaae. Kan Vedkommende altsaa ikke formaae en Præst til at blive hans Sjælesørger, saa er Præsten ikke forpligtet dertil. Jeg troer nu at have imødegaaet de vigtigste af de Indvendinger, der ere gjorte imod mig, og jeg skal ende med at bede det ærede Thing om Tilgivelse, fordi jeg har opholdt det saa længe.

Bech: Det blev igaar af den ærede 3die Landstingsmand for 1ste Kred (Clausen) og af den ærede Minister udtalt, at der ikke var nogen Trang tilstede til denne Lov. Der er allerede idag faldet flere Ytringer, som for Endeel bevise, at der er en Trang tilstede, og jeg troer ogsaa at kunne paapege et Punkt, som tyder paa, at Trang er tilstede, og alvorligt tilstede. Det gaaer i Livsforholdene ved at tænke paa Midlerne til at behandle en Ager, som det gaaer, hvor der er Spørgsmaal om Midlerne til at dyrke en Kirkeæger. Der er gjerne forskellige Kræfter, som ville komme til at gjøre sig gjældende efter de forskellige Synspunkter, hvoraf nogle ere mere theoretiske, andre mere praktiske. Naar vi strengt ville holde os til den praktiske Udvikling, der har fundet Sted i de senere Aar, ville vi ikke faae et saadant Udbytte, der kan være tilfredsstillende, og vi maae derfor tage den theoretiske Kundskab til Hjælp. Vi maae see at følge med Tiden og ikke blive staaende, og som det gaaer med Ageren, troer jeg sammenlignelsesviis, at det gaaer med Kirkeægeren. De forskellige Betragtninger, som gjøre sig gjældende om Ansætteligheden eller Forsætteligheden af denne Lov, troer jeg mere eller mindre have og søge deres Berettigelse i en theoretisk eller praktisk Opfattelse af Forholdene i Livet. Det er klart, at man ikke vil kunne bevise, at der er nogen Trang tilstede, førend

man kommer ind i Livsforholdene og spørger: Hvad er det da, der bevirker denne Trang? Med Hensyn hertil betragte de Mænd, der have en boglig Kundskab og dyb Indsigt i kirkelige Spørgsmaal, der ere videnskabeligt uddannede i Ordets strengeste Betydning, Forholdet fra en Side, medens vi Andre betragte det fra en anden Side. Den samme Bemærkning kan anvendes paa Forholdet mellem Sognepræst og Menighed. Det er meget ofte Tilfældet, at der er en Adskillelse, som ikke er ønskelig; det ligger i Udviklingen, i den Maade, hvorpaa vore Præster blive uddannede. De komme til at have særdeles Kjendskab og Indblik i Forholdene i Kirkelivet; men selve Livsforholdene faae de desværre ikke i Almindelighed det Kjendskab til. Det føles i Forlaget, og netop, naar der er Spørgsmaal om Lovforslag som dette, naar man vil hindre dets Gjennemførelse, saa tænker man sig, at der lægges en Hindring for denne Udvikling i Livsforholdene, som Menigmand synes kunde være ønskelig. Der er blevet sagt, at det kunde ordnes ad Administrationens Veie, men der er den samme Hindring der. Der bliver det en Bevidsthed for dem, der ønske Fremgang, at det kun opnaaes gennem en Bøn; det er som en Gave, at det gives, som de vilde skulde være et Lovbud, hvorpaa de kunne bygge; det kommer som Noget, der er en Gavn, og forsaavidt er det ikke ønskeligt. Med Hensyn til Organet for Kirken, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg tidligere har været af den Ansættelse, at det kunde være meget ønskeligt; men jeg er nu kommen til den Overbeviisning, at det vilde være hindrende. Jeg troer, at jo flere Organer der komme for gennem Forstanden og Lovgivningsmagten at ordne det, som egentlig skulde ordnes ad den frie Veie, ad Kjærlighedsveien, desto mere vil man lamme den ønskelige Udvikling af vore kirkelige Forhold. Som Sagen foreligger her, gjælder det jo egentlig om Benyttelsen af Kirker og Kirkegaarde. Det forekommer mig, som om der ogsaa tidligere er ytret, at naar det kun er om Kirker og Kirkegaarde der er Tale, maae de Paagjældende, som yde deres Bidrag til Kirker og Kirkegaarde, ogsaa have en Ret til at benytte dem, og med